fortum

Join the change

Hallinnointi 2019

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2019

Fortumin osake (FORTUM) on noteerattu Nasdaq Helsingissä 18.12.1998 alkaen. GICS-luokituksen (Global Industry Classification Standard) mukainen toimialaluokka on Electric Utilities. Suomen valtio oli 50,76 % osakeomistuksellaan Fortumin suurin omistaja 31.12.2019.

Fortumin hallinto perustuu Suomen lakiin ja yhtiön yhtiöjärjestykseen. Fortum noudattaa poikkeuksitta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance Code) 2015 sekä Arvopaperimarkkinayhdistyksen 19.9.2019 hyväksymää ja 1.1.2020 voimaan tullutta uutta hallinnointikoodia 2020, joita noudattaen tämä selvitys on laadittu. Fortum noudattaa uutta koodia soveltaen palkitsemisraportointia koskevia siirtymäsäännöksiä. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan erillisenä yhtiön toimintakertomuksesta ja se on Fortumin hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan käsittelemä.

Fortum laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-raportointistandardien, arvopaperimarkkinalain ja soveltuvien Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden sekä Nasdaq Helsingin sääntöjen mukaisesti. Yhtiön toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen osakeyhtiölain, kirjanpitolain, arvopaperimarkkinalain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti. Tilintarkastuskertomus kattaa konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2015 ja hallinnointikoodi 2020 ovat saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilta ▸ **www.cgfinland.fi**.

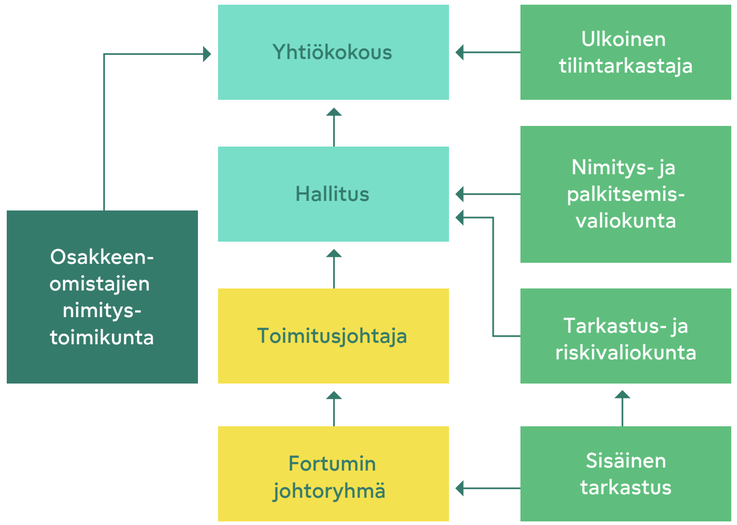
Fortumin hallintoelimet

Fortumin päätöksentekoelimet, jotka vastaavat konsernin hallinnosta ja toiminnasta ovat yhtiökokous, hallitus ja sen kaksi valiokuntaa, tarkastus- ja riskivaliokunta ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunta, sekä toimitusjohtaja johtoryhmän tukemana.

Fortumilla on lisäksi epämuodollinen sidosryhmien neuvottelukunta, johon Fortumin hallitus on kutsunut yhtiön keskeisten sidosryhmien edustajia. Tavoitteena on edistää Fortumin liiketoimintoja lisäämällä vuoropuhelua ja näkemysten vaihtoa yhtiön ja sen sidosryhmien välillä. Vuonna 2019 neuvottelukuntaan kuului 13 Fortumin sidosryhmien edustajaa mukaan lukien kolme henkilöstön edustajaa.

Koska kestävä kehitys on olennainen osa Fortumin strategiaa ja liiketoimintaa, ylin päätöstentekovalta kestävään kehitykseen ja ilmastoon liittyvissä asioissa kuuluu hallituksen jäsenille, joilla on yhteisvastuu näissä asioissa. Tämän vuoksi Fortumilla ei ole erillistä kestävän kehityksen valiokuntaa päätösten tekemiseksi talous-, ympäristö- ja yhteiskunnallisissa asioissa. Tarkastus- ja riskivaliokunta, konsernin johtoryhmän jäsenet ja muut johtajat tukevat tarvittaessa hallitusta päätöksenteossa yllä mainituissa asioissa.

Fortumin hallintoelimet

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Fortumin ylin päätöksentekoelin. Jokaisella osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen, ehdottaa asioita yhtiökokouksen asialistalle ja käyttää siellä päätösvaltaansa yhtiökokoukselle osakeyhtiölain mukaan kuuluvissa asioissa. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on myös oikeus esittää kysymyksiä kokouksessa käsiteltävistä asioista. Ennen jokaisen tilikauden päättymistä Fortum ilmoittaa yhtiökokoussivuillaan internetissä päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan on toimitettava ehdotuksensa käsiteltäviksi asioiksi yhtiökokoukselle.

Yhtiökokouksessa päätökset tehdään pääsääntöisesti yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Tällaisia ovat esimerkiksi seuraavat päätökset: tilinpäätöksen vahvistamisesta, osingon maksamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenten ja ulkoisten tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista tehtävät päätökset.

Hallitus huolehtii Fortumin yhtiöjärjestyksen ja Suomen osakeyhtiölain mukaisesti yhtiökokouksen koollekutsumisesta. Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava aikaisintaan kolme kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta julkaisemalla se yhtiön internetsivuilla tai kahdessa hallituksen määräämässä sanomalehdessä. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kerran vuodessa viimeistään kesäkuussa.

Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai milloin laki sitä muutoin edellyttää.

Varsinaisen yhtiökokouksen keskeisiin tehtäviin kuuluu:

- Emoyhtiön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistaminen
- Taseen osoittaman voiton käyttäminen ja osingonmaksusta päättäminen
- Vastuuvapaudesta päättäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- Hallituksen jäsenten palkkioista päättäminen
- Hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen
- Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten valitseminen
- Ulkoisen tilintarkastajan palkkiosta päättäminen
- Ulkoisen tilintarkastajan valitseminen

Yhtiökokoukset vuonna 2019

Fortumin varsinainen yhtiökokous 2019 pidettiin 26.3.2019 Finlandia-talossa Helsingissä. Ylimääräisiä yhtiökokouksia ei pidetty vuonna 2019.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Varsinainen yhtiökokous 9.4.2013 perusti pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan. Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan tarkoituksena ja tehtävänä on valmistella ja esitellä yhtiökokoukselle ehdotukset hallituksen jäsenten palkitsemisesta, lukumäärästä sekä hallitukseen valittavista jäsenistä. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on etsiä ehdokkaita hallituksen jäseniksi.

Nimitystoimikunta koostuu neljästä jäsenestä, joista yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa ovat kukin oikeutettuja nimeämään yhden jäsenen. Hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan neljäntenä jäsenenä. Toimikunnan jäsenet nimetään vuosittain ja jäsenten toimikausi päättyy, kun toimikuntaan on nimetty uudet jäsenet. Nimeämiseen oikeutetut Fortumin suurimmat osakkeenomistajat määräytyvät vuosittain yhtiön osakasluetteloon syyskuun ensimmäisenä arkipäivänä rekisteröityinä olevien omistustietojen perusteella. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää oikeuttaan toimikunnan jäsenen nimittämiseen, siirtyy oikeus seuraavaksi suurimmalle osakkeenomistajalle. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta toimittaa hallitukselle ehdotuksensa varsinaiselle yhtiökokoukselle vuosittain 31.1. mennessä.

Hallituksen monimuotoisuus

Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikunta noudattaa hallituksensa jäsenten valinnassa Hallinnointikoodin mukaisia hallituksen monimuotoisuutta koskevia periaatteita. Periaatteet määrittelevät muun muassa, että hallituskokoonpanon tulee sisältää asiantuntemusta niiltä maantieteellisiltä alueilta, joissa Fortum harjoittaa toimintaa, ja että hallituksen jäsenten ammatillisen taustan tulee sisältää kompetensseja, jotka tukevat Fortumin strategian toimeenpanoa ja jotka edesauttavat kykyä haastaa ja valvoa yhtiön johdon päätöksentekoa. Lisäksi yhtiön hallitukseen tulee kuulua molempia sukupuolia. Fortumin tavoite on noudattaa valtioneuvoston 17.12.2015 tekemää periaatepäätöstä sukupuolten tasapuolisen edustuksen toteutumisesta pörssiyhtiöiden hallituksissa. Tavoitteena on, että naisia ja miehiä on vähintään 40 prosenttia hallituksen jäsenistä vuoteen 2020 mennessä. Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikunta arvioi monimuotoisuuden periaatteet ja niiden toteutumisen vuosittain.

Fortum selostaa monimuotoisuutta koskevat tavoitteensa, toimenpiteensä ja edistymisensä selvityksessään hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta on noudattanut monimuotoisuusperiaatteita valmistellessaan esitystä Fortumin hallituksen jäseniksi vuoden 2019 varsinaiselle yhtiökokoukselle sekä tulevalle vuoden 2020 varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitystoimikunta katsoo yhtiön nykyisen hallituksen kokoonpanon sekä vuodelle 2020 ehdotetun kokoonpanon sisältävän monimuotoisuusperiaatteissa määritettyjä kompetensseja hyvässä tasapainossa.

Ehdotuksessa hallituksen jäseniksi varsinaiselle yhtiökokoukselle 2020 on 4 naista ja 5 miestä. Nykyisessä hallituksessa on kolme naisjäsentä (37,5 %) ja viisi miesjäsentä (62,5 %).

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ennen vuoden 2020 varsinaista yhtiökokousta

Lokakuussa 2019 Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan nimitettiin seuraavat henkilöt: osastopäällikkö Kimmo Viertola synt. 1961, KTM, Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto (puheenjohtaja), toimitusjohtaja Jouko Pölönen, synt. 1970, KTM, Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen sekä toimitusjohtaja Risto Murto, synt. 1963, KTT, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma. Lisäksi Fortumin hallituksen puheenjohtaja Matti Lievonen on nimitystoimikunnan jäsen. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui yhteensä 10 kertaa ja läsnäoloprosentti kokouksissa oli 98.

Nimitystoimikunta ei päässyt yksimielisyyteen hallituksen jäsenille tulevalla toimikaudella maksettavista palkkioista, eikä täten tehnyt ehdotusta palkkioista. Nimitystoimikunnan puheenjohtaja on ilmoittanut nimitystoimikunnalle ja yhtiölle, että Suomen valtio tulee yhtiökokouksessa

esittämään seuraavia palkkioita: puheenjohtaja: 77 200 euroa vuodessa, varapuheenjohtaja: 57 500 euroa vuodessa ja jäsen: 40 400 euroa vuodessa, tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja: 57 500 euroa vuodessa siinä tapauksessa, ettei hän samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana. Kokouspalkkio 600 euroa/kokous. Kokouspalkkio maksetaan sekä hallituksen että valiokuntien kokouksista, kaksinkertaisena Suomen ulkopuolella Euroopassa asuville hallituksen jäsenille ja kolminkertaisena Euroopan ulkopuolella asuville jäsenille. Kokouspalkkio maksetaan sekä hallituksen että valiokuntien kokouksista Suomessa asuville kaksinkertaisena Suomen ulkopuolella ja kolminkertaisena Euroopan ulkopuolella pidettävistä kokouksista. Puhelinkokouksista maksetaan kaikille sekä hallituksen että valiokuntien jäsenille yksinkertainen palkkio.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ennen vuoden 2019 varsinaista yhtiökokousta

Lokakuussa 2018 osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan nimettiin seuraavat henkilöt: osastopäällikkö, Kimmo Viertola, synt. 1961, KTM, Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto; toimitusjohtaja Risto Murto, synt. 1963, KTT, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma sekä toimitusjohtaja Jouko Pölönen, synt. 1970, KTM, Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen. Lisäksi hallituksen puheenjohtaja Matti Lievonen toimi nimitystoimikunnan jäsenenä. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui yhteensä 4 kertaa ja läsnäoloprosentti kokouksissa oli 100.

Hallitus

Hallitus vastaa yhtiön strategisesta kehittämisestä sekä valvoo ja ohjaa sen liiketoimintaa ja johtoa. Yhtiöjärjestyksen ja osakeyhtiölain mukaisesti hallituksen tehtävänä on edustaa yhtiötä ja huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa myös yhtiön mission ja arvojen määrittämisestä.

Hallitukseen kuuluu viidestä kymmeneen jäsentä. Varsinainen yhtiökokous valitsee jäsenet yhdeksi vuoden mittaiseksi toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsee myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus kokoontuu ennalta sovitun aikataulun mukaisesti käsittelemään työjärjestyksessä määriteltyjä asioita. Hallituksen puheenjohtaja laatii hallituksen kokouksen asialistan toimitusjohtajan tekemän ehdotuksen pohjalta.

Hallituksen jäsenillä on oikeus ehdottaa ja sisällyttää nimenomaisia asioita asialistalle. Hallitus on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Hallituksen päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Hallitus toimii hyväksymänsä kirjallisen työjärjestyksen mukaisesti, jonka keskeinen sisältö, mukaan lukien hallituksen tehtävät, on selostettu sivulla 4.

Toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiainjohtaja, joka toimii hallituksen sihteerinä, osallistuvat säännöllisesti hallituksen kokouksiin. Muut konsernin johtoryhmän jäsenet ja johtajat osallistuvat kokouksiin tarvittaessa.

Osana tehtäviään hallitus tekee vuosittaisen itsearvioinnin toimintansa edelleen kehittämiseksi. Lisäksi hallitus arvioi vuosittain, ketkä sen jäsenistä ovat riippumattomia yhtiöstä ja ketkä ovat riippumattomia sen merkittävistä osakkeenomistajista Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti.

Hallitus vuonna 2019

Hallitukseen kuuluivat 26.3.2019 pidettyyn yhtiökokoukseen saakka Matti Lievonen (puheenjohtaja), Klaus-Dieter Maubach (varapuheenjohtaja), Heinz-Werner Binzel, Eva Hamilton, Kim Ignatius, Essimari Kairisto, Anja McAlister ja Veli-Matti Reinikkala. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 26.3.2019 hallitukseen valittiin uudelleen toimikaudelle, joka päättyy 2020 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, puheenjohtajaksi Matti Lievonen, varapuheenjohtajaksi Klaus-Dieter Maubach sekä jäseniksi Eva Hamilton, Kim Ignatius, Essimari Kairisto, Anja McAlister ja Veli-Matti Reinikkala, sekä uusiksi jäseniksi Marco Ryan ja Philipp Rösler. Elokuussa Marco Ryan erosi Fortumin hallituksesta siirtyessään energiayhtiö BP:n palvelukseen. Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikunta arvioi hallituksen toimintakyvyn Marco Ryanin eron jälkeen ja totesi, että hallitus on täysin toimintakykyinen ja voi jatkaa kahdeksalla jäsenellä vuoden 2020 varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu:

Strategia
- Yhtiön liiketoiminnan ja toimialojen strateginen kehittäminen ja ohjaus

Yhtiön arvot ja toimintaperiaatteet
- Konsernin toimintaohjeen, toimintaperiaatteiden ja konsernipolitiikkojen vahvistaminen, mukaan lukien kestävän kehityksen politiikka sekä niiden toimeenpanon seuranta

Valvonta
- Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtiminen
- Kirjanpidon, taloushallinnon ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtiminen

Merkittävät taloudelliset asiat
- Vuosittaisen liiketoimintasuunnitelman vahvistaminen
- Tulostavoitteiden, jotka sisältävät kestävään kehitykseen sekä ilmastoon liittyvät tavoitteet, asettaminen yhtiölle ja sen johdolle vuosittain sekä niiden seuranta
- Osavuosikatsausten käsittely ja konsernitilinpäätöksen, emoyhtiön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksyminen
- Osinkopolitiikan määrittely
- Merkittävistä investoinneista, divestoinneista ja liiketoimintajärjestelyistä päättäminen

Organisaatiorakennetta koskevat päätökset
- Ylintä johtoa koskevan organisaatiorakenteen vahvistaminen ja toimitusjohtajaa tukevan johtoryhmän jäsenten nimittäminen ja erottaminen
- Toimitusjohtajan nimittäminen ja erottaminen sekä hänen palkitsemisestaan päättäminen
- Sidosryhmien neuvottelukunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten nimeäminen

Muut asiat
- Varsinaisen yhtiökokouksen, ja tarvittaessa ylimääräisen yhtiökokouksen, koollekutsuminen
- Lahjoituksista päättäminen

Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista. Kolme jäsenistä on naisia ja viisi miehiä.

Hallitus kokoontui yhteensä 10 kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti oli 99.

Hallituksen pääpainopistealueina olivat yhtiön strategian kehittäminen ja toteuttaminen, business technology ja digitalisaatio, kasvumahdollisuudet, investoinnit ja yritysostot, erityisesti Uniper-järjestely. Muita painopistealueita olivat markkinanäkymät ja markkinoiden kehittäminen sekä Fortumin kilpailukyky energiamarkkinan muutoksessa. Osana tehtäviään hallitus teki vuosittaisen itsearvioinnin toimintansa edelleen kehittämiseksi.

Fortumin hallituksen jäsenet 31.12.2019

Matti Lievonen

Hallituksen puheenjohtaja
s. 1958, Suomen kansalainen
Insinööri, eMBA, vuorineuvos, tekniikan tohtori h.c.
Fortumin hallituksen riippumaton jäsen vuodesta 2017
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 1 500
Päätehtävä: Oiltanking GmbH, toimitusjohtaja
Merkittävimmät aiemmat tehtävät: Neste Oyj:n toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja 2008–2018; UPM-Kymmene Oyj:n Hieno- ja erikoispaperit -toimialan johtaja sekä monet johtotehtävät UPM-Kymmenen eri liiketoimintayksiköissä vuosina 1986–2008 ja sitä ennen ABB:llä; UPM-Kymmenen johtajiston jäsen 2002–2008
Keskeisimmät luottamustehtävät: SSAB:n hallituksen varapuheenjohtaja; Solvay SA:n ja Wintershall DEA:n hallitusten jäsen

Klaus-Dieter Maubach

Hallituksen varapuheenjohtaja
s. 1962, Saksan kansalainen
Sähkötekniikan tohtori
Fortumin hallituksen riippumaton jäsen vuodesta 2018
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 0
Päätehtävä: Managing Partner, maubach.icp GmbH
Merkittävimmät aiemmat tehtävät: Encavis AG:n (ent. Capital Stage AG) toimitusjohtaja 2015–2016; E.ON SE:n teknologiajohtaja ja johtoryhmän jäsen 2010–2013; E.ON Energie AG:n toimitusjohtaja 2007–2010 ja johtoryhmän jäsen 2006–2007; Avacon AG:n toimitusjohtaja 2003–2006 ja johtoryhmän jäsen 2001–2003; Elektrizitätswerk Wesertal GmbH:n toimitusjohtaja ja Fortum Groupin Saksan johtoryhmän jäsen 2000–2001, toimitusjohtaja 1998–2000 ja osastopäällikkö 1998; Energieversorgung Offenbach AG:n teknisen suunnitteluosaston päällikkö 1996–1998 ja energianjakelukeskuksen johtaja 1995–1996; Wuppertalin yliopiston tutkimusassistentti 1989–1994
Keskeisimmät luottamustehtävät: ABB Deutschland AG:n hallintoneuvoston jäsen; Axpo Power AG:n hallituksen jäsen; Klöpfer & Königer GmbH & Co KG:n hallintoneuvoston puheenjohtaja; SUMTEQ GmbH:n neuvottelukunnan puheenjohtaja ja osakkeenomistaja

Eva Hamilton

s. 1954, Ruotsin kansalainen
Journalistiikan kandidaatti, kunniatohtori, Mittuniversitetet
Fortumin hallituksen riippumaton jäsen vuodesta 2015
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 40
Päätehtävä: Itsenäinen konsultti
Merkittävimmät aiemmat tehtävät: Sveriges Televisionin toimitusjohtaja 2006–2014, fiktion-toimituksen johtaja 2004–2006, uutistoimituksen johtaja 2000–2004 ja ulkomaankirjeenvaihtaja 1993–1996; toimittaja Aftonbladetissa 1978–1979, Svenska Dagbladetissa 1979–1988 ja Dagens Industrissa 1988–1989
Keskeisimmät luottamustehtävät: Sveriges Film & TV -Producenternan puheenjohtaja; Nexiko Media AB:n hallituksen puheenjohtaja; LKAB:n, Stockmann Groupin, Bonnier Groupin/Expressen ja Arholma Landsort AB:n hallitusten jäsen

Kim Ignatius

s. 1956, Suomen kansalainen
Ekonomi, Helsingin kauppakorkeakoulu
Fortumin hallituksen riippumaton jäsen vuodesta 2012
Tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 4 000
Päätehtävä: Johtaja
Merkittävimmät aiemmat tehtävät: Sanoma Oyj:n talousjohtaja 2008–2016 ja Executive Vice President 2017; TeliaSonera AB:n talousjohtaja 2003–2008; Sonera Oyj:n talousjohtaja 2000–2002; Tamro Oyj:n talousjohtaja 1997–2000
Keskeiset luottamustehtävät: Rovio Entertainment Oyj:n hallituksen jäsen sekä tarkastus- ja palkitsemisvaliokuntien puheenjohtaja; Elisa Oyj:n hallituksen sekä tarkastusvaliokunnan jäsen; Yliopiston Apteekin hallituksen jäsen ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, Directors' Insitute Finlandin hallituksen jäsen

Essimari Kairisto

s. 1966, Suomen ja Saksan kansalainen
Business Administration -tutkinto (Saksa)
Fortumin hallituksen riippumaton jäsen vuodesta 2018
Tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsen
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 0
Päätehtävä: Itsenäinen konsultti
Aikaisempi työkokemus: Hochtief Solutions AG:n talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen 2013–2016; Sasol O&S Group Internationalin talousjohtaja 2008–2013; Sasol Germany GmbH:n toimitusjohtaja ja talousjohtaja 2007–2013; Lahmeyer International GmbH:n toimitusjohtaja ja talousjohtaja 2004–2007; RWE Solutions AG:n Special Purpose Controlling -osaston päällikkö 2003–2004; RWE Solutions AG & RWE Industrie-Lösungen GmbH:n Commercial Services Infrastructure Management -osaston päällikkö 2002–2003; useita päällikkötason tehtäviä Schlumbergerissa Saksassa, Norjassa ja Yhdysvalloissa 1995–2001
Keskeisimmät luottamustehtävät: Freudenberg Groupin hallintoneuvoston ja tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsen, TenneT Holding B.V.:n hallintoneuvoston ja tarkastus- riski- ja compliance-valiokunnan jäsen; Applus Services SA:n hallituksen riippumaton jäsen ja tarkastusvaliokunnan jäsen

Anja McAlister

s. 1960, Suomen kansalainen
Diplomi-insinööri, MBA
Fortumin hallituksen riippumaton jäsen vuodesta 2017
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 0
Päätehtävä: Itsenäinen konsultti
Merkittävimmät aiemmat tehtävät: Pöyry Oyj:n strategia-, muutos- ja HR -johtaja 2017 sekä Energia-liiketoimintaryhmän johtaja 2015–2017; Pöyry Management Consulting Oy:n johtaja 2015–2015; Renewa Oy:n toimitusjohtaja 2013;

UPM-Kymmene Oyj:n Energia ja sellu -liiketoimintaryhmän energialiiketoiminnasta vastaava johtaja 2004–2013; Electrowatt-Ekono Oy:n Pohjois-Euroopan liikkeenjohdon konsultoinnista vastaava johtaja 2000–2004; Kauppa- ja teollisuusministeriön teollisuusneuvos ja energiapolitiikka ja -analyysitiimin johtaja 1998–2000; Kymppivoima Oy:n käyttöpäällikkö ja toimitusjohtaja 1995–1998; Energia-Ekono Oy:n Senior Consultant 1993–1995; Sheffield Heat and Power Ltd:n, UK, tekninen johtaja 1990–1993; Kuopion kaupungin biomassavoimalan käyttöpäällikkö 1984–1989

Veli-Matti Reinikkala

s. 1957, Suomen kansalainen
Executive Master of Business Administration
Fortumin hallituksen riippumaton jäsen vuodesta 2016
Tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsen
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 3 000
Päätehtävä: Johtaja
Merkittävimmät aiemmat tehtävät: ABB-konsernin Euroopan aluejohtaja 2015, ABB Ltd:n johtokunnan jäsen 2006–2015, Process Automation -divisioonan johtaja 2006–2014 ja Process Automation -liiketoiminta-alueen johtaja 2005; ABB China, Automation Technologies -divisioonan johtaja Kiinassa 2003–2004; ABB Drives & Power Electronics -liiketoiminta-alueen johtaja 2002; ABB Drives liiketoimintayksikön johtaja 1996–2001; ABB Industry Oy:n talousjohtaja 1994–1996 ; useat eri tehtävät paperi- ja pakkausteollisuuden yrityksissä Suomessa ennen vuotta 1994
Keskeisimmät luottamustehtävät: Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja; UPM-Kymmene Oyj:n hallituksen jäsen

Philipp Rösler

s. 1973, Saksan kansalainen
FT, Lääketieteen masters-tutkinto, Saksa
Fortumin hallituksen riippumaton jäsen 26.3.2019 alkaen
Tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsen
Fortumin osakeomistus 31.12.2019:0
Päätoimi: Johtaja
Merkittävimmät aiemmat tehtävät: Hainan Cihang Charity Foundation, toimitusjohtaja; Maailman talousfoorumi, toimitusjohtaja & johtoryhmän jäsen 2014–2017; Liittovaltion talous- ja teknologiaministeriö (Bundesministerium), varakansleri ja ministeri 2011–2013; Liittovaltion terveysministeriö (Bundesministerium), terveysministeri
Keskeisimmät luottamustehtävät: Siemens Healthineersin, Jacobs University Bremen gGmbH ja Bertelsmann Stiftungin hallintoneuvostojen jäsen; Arabesque S-Rayn neuvottelukunnan jäsen

Muut hallituksen jäsenet vuonna 2019

Heinz-Werner Binzel

s. 1954, Saksan kansalainen
Ekonomi, diplomi-insinööri, taloustieteet ja sähkötekniikka
Fortumin hallituksen jäsen 31.3.2011–26.3.2019

Marco Ryan

s. 1966, Ison-Britannian kansalainen
Informaatioteknologian korkeakoulututkinto
Fortumin hallituksen jäsen 26.3.–1.8.2019

Hallituksen valiokunnat

Hallituksen valiokuntia ovat tarkastus- ja riskivaliokunta ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunta. Valiokunnat avustavat hallitusta valmistelemalla ja käsittelemällä yksityiskohtaisemmin hallitukselle kuuluvia asioita.

Hallitus nimittää jäsenistään tarkastus- ja riskivaliokunnan sekä nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan. Kumpaankin valiokuntaan kuuluu vähintään kolme jäsentä. Jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus.

Valiokuntien jäsenten toimikausi on yksi vuosi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Kaikilla hallituksen jäsenillä on oikeus osallistua valiokuntien kokouksiin. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi säännöllisesti jokaisen kokouksen jälkeen kaikille hallituksen jäsenille. Lisäksi valiokunnan asiakirjat ja pöytäkirjat ovat kaikkien hallituksen jäsenten saatavilla. Hallitus on hyväksynyt kirjalliset työjärjestykset valiokunnille. Työjärjestykset tarkastetaan säännöllisesti ja niitä päivitetään tarpeen mukaan.

Tarkastus- ja riskivaliokunta

Tarkastus- ja riskivaliokunta avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiprosessiin ja valvontaan liittyvien tehtävien hoitamisessa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodissa tarkastusvaliokunnalle määriteltyjen velvollisuuksien mukaisesti. Hallitus määrittää säännöllisesti tarkastus- ja riskivaliokunnan roolin ja velvollisuudet kirjallisessa työjärjestyksessä. Valiokunta valvoo konsernin tilinpäätöksen raportointiprosessia, seuraa yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta sekä tarkastelee ja arvioi oikeudellista ja liiketoimintaeettistä compliancea. Valiokunta hyväksyy sisäisen tarkastuksen työjärjestyksen, tarkastussuunnitelman ja talousarvion. Valiokunta arvioi ulkoisen tilintarkastajan riippumattomuutta, käsittelee ulkoisen tilintarkastajan tilintarkastussuunnitelman ja tapaa säännöllisesti ulkoista tilintarkastajaa keskustellakseen tarkastussuunnitelmaan, tilintarkastusraportteihin ja tilintarkastushavaintoihin liittyvistä asioista.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaan tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsenillä on oltava valiokunnan tehtäväalueen edellyttämä pätevyys, ja vähintään yhdellä jäsenellä tulee olla asiantuntemusta

Tarkastus- ja riskivaliokunnan keskeisiin tehtäviin kuuluu:

- Seurata yhtiön taloudellista asemaa
- Valvoa taloudellista raportointiprosessia
- Seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia
- Seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta
- Valmistella ulkoisen tilintarkastajan valintaa koskeva hallituksen päätösehdotus
- Arvioida ulkoisen tilintarkastajan riippumattomuutta ja erityisesti oheispalveluiden tarjoamista yhtiölle sekä muiden kuin tilintarkastuspalveluiden ennakkohyväksyntä
- Seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen, compliance-järjestelmien ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- Käsitellä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmään antamaan selvitykseen (Corporate Governance Statement) sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- Arvioida vuosittain konsernin riskipolitiikka sekä riskit ja epävarmuustekijät mukaan lukien ilmastoon liittyvät riskit
- Hyväksyä sisäisen tarkastuksen toimintaohje, vuosisuunnitelma ja budjetti sekä tarkastella tarkastusraportit
- Seurata ja arvioida compliance-asioita sekä liiketoimintaeettisiä asioita
- Lähipiiritapahtumien valvontaan ja arviointiin liittyvien periaatteiden laatiminen
- Seurata ja arvioida, miten yrityksen ja sen lähipiiriin kuuluvien väliset sopimukset ja muut säädökset vastaavat tavanomaisia liiketoiminnan ehtoja

erityisesti laskentatoimen, kirjanpidon tai tarkastuksen alalla. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä, ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Valiokunnan kokouksiin osallistuvat säännöllisesti ulkoiset tilintarkastajat, talousjohtaja, sisäisen tarkastuksen johtaja, Corporate Controller ja lakiasiainjohtaja valiokunnan sihteerinä sekä muut valiokunnan kulloinkin kutsumat johtajat.

Tarkastus- ja riskivaliokunta suorittaa työstään itsearvioinnin toimintansa kehittämiseksi.

Tarkastus- ja riskivaliokunta vuonna 2019

Vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen hallitus valitsi keskuudestaan tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajaksi Kim Ignatiuksen sekä jäseniksi Essimari Kairiston, Veli-Matti Reinikkalan, Marco Ryanin (erosi hallituksesta elokuussa 2019) sekä Philipp Röslerin. Yhtiökokoukseen saakka tarkastus- ja riskivaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Kim Ignatius sekä jäseninä Heiz-Werner Binzel, Essimari Kairisto ja Veli-Matti Reinikkala. Jäsenet olivat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista. Vuonna 2019 tarkastus- ja riskivaliokunta kokoontui yhteensä 6 kertaa ja osallistumisprosentti oli 96.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta avustaa hallitusta yhtiön johdon nimitys- ja palkitsemisasioissa. Valiokunnalla on kirjallinen työjärjestys, jossa sen tehtävät on määritelty. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaan palkitsemisvaliokunnan jäsenistä enemmistön tulee olla riippumattomia yhtiöstä. Säännölliset osallistujat valiokunnan kokouksissa ovat toimitusjohtaja, strategia- ja henkilöstöjohtaja sekä lakiasianjohtaja valiokunnan sihteerinä.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta suorittaa työstään vuosittain itsearvioinnin.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan keskeisiin tehtäviin kuuluu:

- Valmistella nimitys- ja palkitsemisasioita ja tehdä hallitukselle ehdotuksia toimitusjohtajan ja hänelle suoraan raportoivien johtajien sekä johtoryhmään kuuluvien henkilöiden nimeämis- ja palkitsemisasioissa
- Valmistella yhtiön toimielinten palkitsemispolitiikka ja palkitsemisraportti
- Käsitellä ja valmistella suunnitelmia toimitusjohtajan seuraajaksi sekä johtoryhmän jäseniksi
- Arvioida toimitusjohtajan ja hänelle suoraan raportoivien johtajien sekä johtoryhmän suoriutumista ja palkitsemista
- Valmistella hallituksen ehdotuksia konsernin ja johdon palkkausrakenteista, palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä sekä palkitsemispolitiikasta
- Seurata kannustinjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön tavoitteita ja perustuu suoriutumiseen
- Seurata kompetenssien hallintaprosessin suunnittelua ja toteutusta sen varmistamiseksi, että osaamisen kehittäminen vastaa konsernin strategisia tavoitteita

Hallituksen ja valiokuntien kokousten lukumäärä ja jäsenten osallistuminen vuonna 2019

Jäsen	Hallitus	Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta	Tarkastus- ja riskivaliokunta
Heinz-Werner Binzel (26.3.2019 saakka)	1/1		1/1
Eva Hamilton	10/10	4/5	
Kim Ignatius	10/10		6/6
Essimari Kairisto	10/10		5/6
Matti Lievonen	9/10	5/5	
Klaus-Dieter Maubach	10/10	5/5	
Anja McAlister	10/10	5/5	
Veli-Matti Reinikkala	10/10		6/6
Marco Ryan (26.3.–1.8.2019)	5/5		3/3
Philipp Rösler (26.3.2019 alkaen)	9/9		5/5

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta vuonna 2019

Vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen hallitus valitsi keskuudestaan nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Matti Lievosen sekä jäseniksi Eva Hamiltonin, Klaus-Dieter Maubachin ja Anja McAlisterin. Varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka valiokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Matti Lievonen sekä jäsenet Eva Hamilton, Klaus-Dieter Mauback ja Anja McAlister. Kaikki jäsenet olivat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista. Vuonna 2019 valiokunta kokoontui yhteensä 5 kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti oli 95.

Toimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja on osakeyhtiölain mukainen toimielin. Toimitusjohtaja toimii Fortumin johtoryhmän puheenjohtajana. Toimitusjohtajan tehtävä on hoitaa konsernin juoksevaa hallintoa ja liiketoimintaa osakeyhtiölain ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Osakeyhtiölain mukaan toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Fortumin johtoryhmä

Toimitusjohtajaa tukee tehtävässään Fortumin johtoryhmä. Fortumin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa strategisten ja kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa hallituksen hyväksymissä puitteissa, laatii konsernin liiketoimintasuunnitelman sekä päättää valtuuksiensa puitteissa investoinneista, fuusioista, yrityshankinnoista ja divestoinneista.

Taloudellista ja kestävän kehityksen tulosta seurataan kuukausiraportoinnissa, jota Fortumin johtoryhmä tarkastelee kuukausittain. Tämän lisäksi konsernin johtoryhmän ja divisioonien johtajien kanssa neljännesvuosittain pidettävät tuloskokoukset sisältyvät Fortumin toiminnanjohtamisprosessiin.

Fortumilla on neljä liiketoimintadivisioonaa, jotka ovat Generation, City Solutions, Consumer Solutions ja Russia. Generation vastaa Fortumin sähköntuotannosta Pohjoismaissa. City Solutions kehittää kestävistä kaupunkiratkaisuista kasvavaa liiketoimintaa Fortumille. Consumer Solutions kattaa sähkö- ja kaasutuotteiden vähittäismyynnin Pohjoismaissa ja Puolassa, mukaan lukien asiakaspalvelun, laskutuksen sekä perinnän. Russia-divisioona vastaa Fortumin sähkön ja lämmön tuotannosta ja myynnistä Venäjällä. Fortumin organisaatiossa on lisäksi viisi esikuntatoimintoa: Finance; Legal; Strategy, People and Performance, Business Technology ja Corporate Affairs and Communications.

Kukin johtoryhmän jäsen on vastuussa oman organisaationsa päivittäisistä liiketoiminnoista ja organisaatiotaan koskevien operatiivisten päätösten toteutuksesta. Fortumin johtoryhmä kokoontuu kuukausittain.

Fortumin johtoryhmään kuuluu toimitusjohtajan lisäksi 9 jäsentä. Fortum Oyj:n toimitusjohtajana toimi Pekka Lundmark. Johtoryhmän muut jäsenet ovat Arun Aggarwal, Alexander Chuvaev, Per Langer, Risto Penttinen, Markus Rauramo, Arto Räty, Mikael Rönnblad, Sirpa-Helena Sormunen ja Tiina Tuomela.

Kaikki johtoryhmän jäsenet raportoivat toimitusjohtajalle lukuun ottamatta konsernin lakiasiainjohtajaa, joka hallinnollisesti raportoi talousjohtajalle.

Johtoryhmän jäsenet 31.12.2019

Pekka Lundmark

Toimitusjohtaja vuodesta 2015
s. 1963, Suomen kansalainen
Diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen ja konsernin palveluksessa vuodesta 2015
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 92 931
Aiemmat tehtävät: Konecranes Oyj:n toimitusjohtaja 2005–2015; Konecranes Plc:n varatoimitusjohtaja 2004–2005; Hackman Oyj:n toimitusjohtaja 2002–2004; Startupfactory Oy:n Managing Partner 2000–2002; useita johtotehtäviä Nokia Oyj:ssä 1990–2000
Keskeisimmät luottamustehtävät: Elinkeinoelämän keskusliiton puheenjohtaja; East Office of Finnish Industriesin, Climate Leadership Councilin ja Suomen Urheiluliiton hallitusten jäsen; Fortumin Säätiön hallituksen puheenjohtaja

Arun Aggarwal

Business Technology -toiminnon johtaja vuodesta 2018
s. 1969, Yhdysvaltojen kansalainen
Diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen ja konsernin palveluksessa vuodesta 2018
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 0
Aikaisemmat tehtävät: IBM Corporationin johtava neuvonantaja 2018; Cemex Inc. tietohallinnon ja digitaalisen muutoksen johtaja 2015–2017 ja johtava neuvonantaja 2012–2015; The Waterside Groupin toimitusjohtaja 2006–2015; Bearing Point Inc:in (aik. KPMG Consulting) johtaja 2001–2005; KPMG Consultingin johtaja 1992–2001

Alexander Chuvaev

Russia-divisioonan johtaja ja PAO Fortumin toimitusjohtaja vuodesta 2009
s. 1960, Venäjän kansalainen
Diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen ja konsernin palveluksessa vuodesta 2009
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 22 053
Aiemmat tehtävät: GE Oil & Gasin aluejohtaja, Venäjä ja IVY-maat 2009; SUEKin sijoitus- ja kehitysjohtaja 2008–2009; JSC Power Machinesin toimitusjohtaja 2006–2008; GE Oil & Gasin aluejohtaja, Venäjä 2006; JSC OMZ:in operatiivinen johtaja 2005–2006; useita tehtäviä USA:ssa ja Kanadassa GE:n palveluksessa 1999–2005; useita tehtäviä Euroopassa ja USA:ssa Solar Turbines Europe S.A.:n palveluksessa 1991–1999
Keskeisimmät luottamustehtävät: Energy Producers Councilin hallintoneuvoston varapuheenjohtaja; Russian Union of Industrialists and Entrepreneursin hallituksen jäsen ja julkisten palvelujen valiokunnan puheenjohtaja; TGC-1:n hallituksen jäsen; Government Commission on the Development of the Electric Power Industryn jäsen; Wind Power AM LLC:n toimitusjohtaja

Per Langer

City Solutions -divisioonan johtaja vuodesta 2017
s. 1969, Ruotsin kansalainen
Kauppatieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009 ja konsernin palveluksessa vuodesta 1999
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 38 248
Aiemmat tehtävät: Fortum Oyj:n Technology and New Ventures -yksikön johtaja 2016–2017; Fortum Power and Heat Oy, Hydro Power and Technology-divisioonan johtaja 2014–2016, Heat-divisioonan johtaja 2009–2014, Heat-liiketoimintayksikön johtaja 2007–2009 ja Portfolio Management and Trading-liiketoimintayksikön johtaja 2004–2007; päällikkötehtäviä Fortum Oyj:n palveluksessa 1999–2004; päällikkötehtäviä Gullspång Kraftin palveluksessa 1997–1999
Keskeisimmät luottamustehtävät: Stockholm Exergi AB:n hallituksen puheenjohtaja; Fortum Oslo Varme AS:n hallituksen varapuheenjohtaja; Exeger Sweden AB:n hallituksen jäsen

Risto Penttinen

Johtaja, Strategy, People and Performance vuodesta 2016
s. 1968, Suomen kansalainen
Kauppatieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2016 ja konsernin palveluksessa vuodesta 2011
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 18 587
Aiemmat tehtävät: Fortum Oyj:n strategiajohtaja 2014–2016 ja Fortum Power-divisioonan strategisista hankkeista vastaava johtaja 2011–2014; McKinsey & Companyn osakas 2005–2011 ja konsultti ja projektijohtaja 1996 ja 1997–2005
Keskeisimmät luottamustoimet: Keskinäisen Työeläkevakuutusyhtiö Varman hallituksen varajäsen

Markus Rauramo

Konsernin talousjohtaja vuodesta 2017
s. 1968, Suomen kansalainen
Valtiotieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen ja konsernin palveluksessa vuodesta 2012
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 45 272
Aiemmat tehtävät: Fortum Oyj:n City Solutions -divisioonan johtaja 2016–2017, Heat, Electricity Sales and Solutions -divisioonan johtaja 2014–2016; konsernin talousjohtaja 2012–2014 ja vt. toimitusjohtaja 2013; Stora Enso Oyj:n talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen 2008–2012, konsernin rahoitusjohtaja 2004–2008, johtaja – strategia ja investoinnit 2001–2004; Stora Enso Financial Services, johtaja, varainhankinta 1999–2001; useita rahoitustehtäviä Enso Oyj:n palveluksessa 1993–1999
Keskeisimmät luottamustehtävät: Uniper SA:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja; Wärtsilä Oyj:n ja Teollisuuden Voima Oyj:n hallitusten jäsen

Arto Räty

Johtaja, Corporate Affairs and Communications vuodesta 2016
s. 1955, Suomen kansalainen
Kenraaliluutnantti (res.)
Johtoryhmän jäsen ja konsernin palveluksessa vuodesta 2016
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 4 931
Aiemmat tehtävät: Puolustusministeriön kansliapäällikkö 2011–2015; Pääesikunnan operaatiopäällikkö 2009–2010; Maavoimien Esikunnan esikuntapäällikkö 2008–2009; Puolustusministeriön kansallisen puolustuspolitiikan yksikön johtaja 2005–2008; Maanpuolustuskurssien johtaja 2003–2004; Porin Prikaatin komentaja 2000–2002; Suomen Pataljoonan, KFOR, komentaja, Kosovo 2000; Pääesikunnan kansainvälisen osaston apulaisosastopäällikkö 1997–2000; NATO:n päämaja, Belgia, PCC SHAPE, yhteysupseeri 1994–1997
Keskeisimmät luottamustehtävät: Aalto University Executive Education Oy:n, Suomi Gas Distribution Holding Oy:n, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT) -säätiön, Fortumin taidesäätiön ja Urlus-säätiön hallitusten jäsen; Fennovoima Oy:n hallituksen varajäsen; Savonlinnan Oopperajuhlien Kannatusyhdistys ry:n valtuuston jäsen

Mikael Rönnblad

Consumer Solutions -divisioonan johtaja vuodesta 2017
s. 1969, Suomen kansalainen
Kauppatieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen ja konsernin palveluksessa vuodesta 2017
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 3 435
Aiemmat tehtävät: Elisa Oyj:n uudet digitaaliset palveluliiketoiminnat ja kuluttajaliiketoiminnan johtoryhmän jäsen 2009–2017 ja johtaja – konsernistrategia ja yritysjärjestelyt 2004–2009; ABN AMRO Global Equities, Pohjoismainen sektori, johtaja 2000–2004; Pannon, Unkari, johtaja 1999–2000; Sonera Oyj:n uudet liiketoiminnat ja kansainväliset mobiililiiketoiminnat, johtaja 1997–2000; Hanken Svenska handelshögskolanin projektijohtaja ja apulaisprofessori (vt.) 1995–1997; Vectia Oy:n nuorempi strategiakonsultti 1994–1995; Nokia Oyj:n sisäinen konsultti, Suurasiakasmyynti 1991–1993
Keskeisimmät luottamustehtävät: Nikus Oy Ab:n hallituksen puheenjohtaja

Sirpa-Helena Sormunen

Konsernin lakiasiainjohtaja vuodesta 2014
s. 1959, Suomen kansalainen
OTK, varatuomari
Johtoryhmän jäsen ja konsernin palveluksessa vuodesta 2014
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 12 668
Aiemmat tehtävät: Patria Oyj:n lakiasiainjohtaja 2012–2014; Nokia ja Nokia Siemens Networks, useita lakiasioiden johtotehtäviä eri osa-alueilla 2004–2012; TeliaSonera Finland Oyj, johtaja – lakiasiat ja yritysjärjestelyt sekä rahoitus 2003–2004; Sonera Oyj, johtaja, yritysjärjestelyt 2000–2002
Keskeisimmät luottamustehtävät: Nammo AS:n ja Suomalaisten Taidesäätiöiden Yhdistyksen hallitusten jäsen; Fortumin Taidesäätiön hallituksen puheenjohtaja

Tiina Tuomela

Generation-divisioonan johtaja vuodesta 2016
s. 1966, Suomen kansalainen
Diplomi-insinööri, MBA
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2014 ja konsernin palveluksessa vuodesta 1990
Fortumin osakeomistus 31.12.2019: 24 877
Aiemmat tehtävät: Fortum Power and Heat Oy:n Nuclear and Thermal Power -divisioonan johtaja 2014–2016, Power-liiketoimintayksikön talousjohtaja 2009–2014 ja Generation-liiketoimintayksikön taloudesta ja tukitoiminnoista vastaava johtaja 2005–2009; useita johto- ja päällikkötehtäviä Fortumissa 1990–2005
Keskeisimmät luottamustehtävät: Kemijoki Oy:n hallituksen puheenjohtaja; Energiateollisuus ry:n, YIT Oyj:n ja Teollisuuden Voima Oyj:n hallitusten jäsen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät on suunniteltu siten, että ne tuottavat riittävän varmuuden taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta sekä varmistavat, että soveltuvia lakeja ja säädöksiä on noudatettu.

Riskienhallinnan järjestäminen

Fortumin hallitus hyväksyy konsernin riskipolitiikan, jossa määritellään konsernin riskienhallinnan tavoitteet, pääperiaatteet ja vastuujako liittyen riskienhallintaan. Konsernin riskipolitiikka sisältää myös kuvauksen riskienhallintaprosessin pääpiirteistä, joita noudatetaan kaikissa prosesseissa mukaan lukien taloudellinen raportointi.

Sisäinen valvonta taloudellisessa raportoinnissa

Fortumin sisäisen valvonnan viitekehys perustuu COSO (Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission) -viitekehyksen pääelementteihin. Valvontaprosessit, jotka sisältävät taloudellisen raportoinnin valvonnan, on määritelty keskeisimpien riskien perusteella. Sisäinen valvonta on yksi keskeinen osa Fortumin Compliance-ohjelmaa, joka kattaa sen lisäksi liiketoimintaetiikan ja lainmukaisuuden valvonnan.

Valvontaympäristö

Sisäisen valvonnan standardit, prosessit ja rakenteet perustuvat yhtiön politiikkoihin, ohjeistuksiin ja Fortumin sisäisen valvonnan järjestelmään. Fortumin sisäisen valvonnan järjestelmä on suunniteltu tukemaan toiminnan tehokkuutta, taloudellisen raportoinnin luotettavuutta ja säännösten noudattamista. Sisäisen valvonnan järjestelmässä määritellään keskeiset valvontajärjestelmät sekä keskeisten prosessien valvonnan vähimmäistaso. Konsernilaskenta on vastuussa taloudellisen raportointiprosessin ylätason valvontajärjestelmästä. Controllers' manual -ohjeistus määrittelee taloudellisen raportoinnin ohjeet ja suositukset.

Fortumin organisaatio on hajautettu, ja valtaa ja vastuuta on delegoitu merkittävästi divisioonille valvontavastuiden muodossa. Fortumin taloudellisen raportoinnin rakenne valvonnan vastuunjako voidaan kuvata oheisessa kaaviossa kuvattua ns. "Kolmen puolustuslinjan" mallia käyttäen.

Fortumin taloudellisen raportoinnin rakenne

Riskien arviointi

Riskejä tunnistetaan ja analysoidaan säännöllisesti osana riskienhallintaprosessia. Sellaisista merkittävistä riskeistä, joilla toteutuessaan saattaa olla taloudellisia vaikutuksia tai jotka saattavat johtaa compliance-rikkomukseen, raportoidaan vähintään vuosittain tarkastus- ja riskivaliokunnalle.

Valvontatoiminnot

Liiketoimintaprosesseissa käytettävillä valvontatoiminnoilla varmistetaan taloudellisen raportoinnin näkökulmasta, että mahdolliset virheet tai poikkeamat ehkäistään tai havaitaan ja korjataan.

Corporate Accounting and Control -yksikkö määrittää talousraportoinnin kontrollitoimenpiteet yhdessä raportointiprosessiin keskittyvän sisäisen valvonnan työryhmän kanssa. Divisioonat ja yksiköt määrittelevät kontrollitoimenpiteisiin perustuvat valvontakuvaukset.

Linjajohdon vastuu sisäisestä valvonnasta

Valvonnalle määritellään vastuut, joilla varmistetaan valvonnan kattavuus. Raportointiprosessin vetäjä varmistaa kontrollien johdonmukaisuuden.

Talousraportoinnin kontrollitoimenpiteet käsittävät liiketoimien aloittamisen, tunnistamisen, mittaamisen, hyväksynnän, kirjaamisen ja laskennan sekä taloudellisen tiedon julkaisemisen. Yleinen IT-valvonta täydentää talousraportoinnin valvontaa käyttöoikeuksien ja varmuuskopiointien osalta.

Vastuualueet on jaettu talousosastolle, millä varmistetaan, että liiketoiminnan tuloksellisuutta, ml. toiminnan volyymin, tuottojen, kustannusten, käyttöpääoman ja omaisuuserien analyysit, arvioidaan vaatimusten mukaisesti.

Tiedonkulku ja viestintä

Talousraportoinnin ohjeet (Controllers manual) sisältävät Fortumin laskentamanuaalin, investointimanuaalin ja raportointiohjeistuksen sekä muut taloudelliseen raportointiin liittyvät ohjeet. Corporate Controllerin pitämät säännölliset Core Controllers -kokoukset ohjaavat talousraportoinnin kehityshankkeita. Säännöllisesti järjestettävissä Accounting Network Forum -kokouksissa tiedotetaan tulevista muutoksista IFRS-standardeissa ja laskentaperiaatteissa sekä muista muutoksista raportoinnissa.

Valvonta ja seuranta

Taloudellisesta tuloksesta ja liiketoimintaan liittyvistä merkittävistä lyhyen aikavälin riskeistä ja epävarmuustekijöistä raportoidaan kuukausitasolla Fortumin johtoryhmälle.

Osana Fortumin sisäistä valvontajärjestelmää divisioonat ja yksiköt arvioivat säännöllisesti oman vastuualueensa valvonnan ajantasaisuuden, mukaan lukien taloudellisen raportoinnin. Sisäisen valvonnan johtaja raportoi arvioista ja kehitystoimenpiteistä johdolle sekä tarkastus- ja riskivaliokunnalle. Myös konsernin sisäinen tarkastus arvioi suorittamissaan tarkastuksissa konsernin sisäisen valvonnan järjestämistä ja tehokkuutta. Tarkastusten tuloksista, tarvittavista korjaavista toimenpiteistä ja niiden toteuttamisesta raportoidaan säännöllisesti johdolle sekä tarkastus- ja riskivaliokunnalle.

Tarkastustoiminta

Sisäinen tarkastus

Fortumin sisäinen tarkastus on riippumaton ja puolueeton toiminto, joka vastaa siitä, että konsernin johtamis- ja hallinnointiprosessit, sisäisen valvonnan järjestelmät, riskienhallinta ja liiketoimintaprosessit ovat tarkoituksenmukaisia ja tehokkaita. Sisäisen tarkastuksen työn perustana ovat kansainväliset sisäisen tarkastuksen ammattistandardit.

Ulkoinen tilintarkastus

Konsernilla ja emoyhtiöllä on yksi ulkoinen tilintarkastaja. Käynnissä olevien yrityskauppojen ja -järjestelyjen kohdeyhtiöt voivat käyttää siirtymäkauden ajan omia tilintarkastusyhteisöjään. Ulkoinen tilintarkastaja valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tilintarkastajaksi valittiin 26.3.2019 pidetyssä Fortumin varsinaisessa yhtiökokouksessa Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Reeta Virolainen Deloitte Oy:stä.

Varsinainen yhtiökokous päätti lisäksi, että tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiön hyväksymän laskun mukaan. Vuonna 2019 tilintarkastajalle maksetut tilintarkastuspalkkiot olivat yhteensä noin

2 296 00 euroa. Lisäksi tilintarkastusyhteisölle maksettiin yhteensä noin 1 005 000 euroa tilintarkastuksen oheis- ja neuvontapalveluista.

Toimintaohje (Code of Conduct) ja Compliance-ohjelma

Fortumin toimintaohje pohjautuu yhtiön yhteisiin arvoihin, jotka luovat perustan kaikelle toiminnalle Fortumissa. Toimintaohje on yhtiön hallituksen hyväksymä. Fortumin uudistettu toimintaohje julkaistiin vuonna 2017 (alkuperäinen julkaistu 2007 ja päivitetty 2015), ja se jaettiin koko henkilöstölle. Toimintaohje julkaistiin kymmenellä kielellä. Vuonna 2018 julkaistiin toimintaohjeen uusi, koko Fortumin kattava, eLearning-verkko-opetusmateriaali. Vuoden 2019 aikana on erityisesti kiinnitetty huomiota toimintaohjeesta ja sääntöjen noudattamista koskevista periaatteista ja ohjeista tiedottamiseen sekä sisäisten että ulkoisten viestintäkanavien kautta. Viestinnässä käy esiin ylimmän johdon täysi sitoutuminen näihin periaatteisiin ja ohjeisiin.

Fortumilla on Compliance-ohjelma, joka kattaa sääntöjen noudattamista ja liiketoimintaeettisiä periaatteita koskevat avainalueet. Sisäinen valvonta on keskeinen osa Compliance-ohjelmaa, ja konsernin Compliance-johtaja raportoi riippumattomasti suoraan lakiasianjohtajalle. Vuoden 2019 aikana perustettiin myös Group Compliance & Controls -organisaatio ja maakohtaiset Compliance-vastuuhenkilöt nimitettiin edistämään liiketoimintaetiikkaa kaikissa Fortumin toimintamaissa.

Fortumin työntekijöiden velvollisuutena on ilmoittaa väärinkäytösepäilystä joko omalle esimiehelle tai muulle johdolle, tai tarvittaessa suoraan Group Compliance -toiminnolle. Lisäksi Fortumin työntekijöillä ja yhteistyökumppaneilla on mahdollisuus ilmoittaa epäilemistään väärinkäytöksistä luottamuksellisesti ja äidinkielellään Fortumin sisäisten tai ulkoisten verkkosivujen ”SpeakUp” -ilmoituskanavan kautta. Ilmoituskanava uudistettiin heinäkuussa 2019. Venäjällä on myös toiminnassa oma, erillinen compliance-organisaatio ja nimetyt compliance-päälliköt.

Korruption ehkäiseminen on yksi toimintaohjeen keskeisimmistä painopistealueista. Fortumilla on kansainvälisen lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin perustuvat toimintaohjeet korruption torjunnan valvontaan, raportointiin ja toimeenpanoon. Myös Fortumin osittain omistamien yhtiöiden hallinnoinnissa noudatetaan compliance-vaatimuksia. Fortumilla on myös maariskien ja yhteistyökumppaniriskien arviointiprosessit, jotka tukevat compliance-tarpeiden ymmärtämistä ja hallinnointia paikallisella liiketoiminta- ja yhteistyökumppanitasolla. Prosessit kattavat myös viennin valvonnan (ml. taloudelliset sanktiot) ja rahanpesun estämisen.

Sisäpiirihallinto

Fortum noudattaa EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetusta N:o 596/2014 (MAR) ja asetusta energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta N:o 1227/2011 (REMIT). Fortum noudattaa myös Nasdaq Helsingin julkaisemia sisäpiiriohjeita.

Johtotehtävissä toimivat henkilöt

Johtotehtävissä toimivien henkilöiden ja heidän lähipiirinsä on ilmoitettava Fortumin rahoitusvälineillä tekemänsä liiketoimet. Fortum on määritellyt johtotehtävissä toimiviksi henkilöiksi yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenet.

Ilmoitusvelvollisuus ja suljettu ikkuna

Fortumin hallituksen ja johtoryhmän jäsenten sekä heidän lähipiirinsä on ilmoitettava Fortumin rahoitusvälineillä tekemänsä liiketoimet sekä Finanssivalvonnalle että yhtiölle. Fortum julkaisee saamansa ilmoitukset pörssitiedotteella.

Fortumin hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä muut henkilöstön jäsenet, joilla on pääsy yhtiötä koskevaan sisäpiirin tietoon, eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeelle laskemilla arvopapereilla yhtiön osavuosikatsauksen ja tilinpäätöstietojen julkistamista edeltävinä 30 päivänä (suljettu ikkuna).

Sisäpiiriasioiden koordinointi ja valvonta

Fortumin sisäiset sisäpiirin ohjeet päivitetään säännöllisesti ja ne ovat kaikkien fortumlaisten saatavilla. Fortum järjestää sisäpiiriasioiden koulutusta. Sisäpiiriasioiden koordinointi ja valvonta ovat Fortumin lakiasiainjohtajan vastuualueella. Fortum valvoo säännöllisesti sisäpiiriläistensä kaupankäyntiä.

Lähipiiritoimet

Yhtiön lähipiiritoimia säätelevät osakeyhtiölaki, Arvopaperimarkkina-yhdistys ry:n julkaisema hallinnointikoodi sekä IAS 24 -standardi. Fortum on määritellyt periaatteet yhtiön lähipiiritoimien tunnistamiseen, arviointiin, hyväksyntään, tarkkailuun ja raportointiin. Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallituksen velvollisuutena on seurata ja arvioida lähipiiritoimia, ja hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta avustaa hallitusta lähipiiritoimiin liittyvien velvollisuuksien täyttämisessä. Tarkastus- ja riskivaliokunnan tehtäviin kuuluu seurata Fortumin lähipiiritoimia yhtiön raportointikäytäntöjen mukaisesti.

Fortum julkistaa lähipiiritoimet vuosittain tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lisäksi kaikki lähipiiritoimet, joilla on merkitystä osakkeenomistajille, julkaistaan lain mukaisesti pörssitiedotteella.